

KEMENES VIDÉK

KÖZLERDEKÜ FÜGGŐTLEN UJSÁG.

(„KISCZELL és VIDÉKE“)

Megjelenik minden vasnap.

(„KISCZELL és VIDÉKE“)

Egy évre 2 kor. Negyedévre 2 kor. —
Fél évre 4 Egyes száma ára 20

Felolvasó szerkesztő
Huss Gyula

Cselekmények. D 6 m 8 l k i utca, Gombás ház — Ide i-
zendők a la- szellemi és anyagi részét illető minden ne-
küldemények.

háboru szociálismusa.

Hirdessék bár vallási tételek, iktas-
sák bar törvénykönyvbe nepek, nemzetek
az egyenlőség elvét, a hirdett tétel, a
törvényalkotások ereje elismerésének
a biztosítéka pedig egyedül az erő és
hatalom, önmagának alihath bárki is el-
veket, de az életben, a társadalmi és ál-
lami együttélésben ezeket az elveket
csak akkor követheti, ha azok mások sé-
relmére nem szolgálnak.

Ki tudná felsorolni mi dazokat a
glossaszamba menő auktori kijelentése-
ket, melyek Aristoteles-től Spencer-ig, vagy
Soulyó Bódogig nemcsak bölcséleti, szo-
ciálpolitikai írásművekben jelennek meg,
hanem nyomdafestéket látnak a vidéki
legnagyobb lapokban is. Pedig valójában
ugy vagyunk vele, mint az orvos a reci-
pével. Elmondjuk, proskribáljuk, mint
egyedül hatható, magunk azonban nem
élünk vele.

Hogy mást ne mondjunk, csak éppen
azt, a mi a legaktuálisabb, szólunk a
háboru szociális jelentőségéről, hatásáról.
Nem vet-e bukencet minden erkölcsi,
emberi érzésünk, mikor a „vágóhíd“-
ra vitt százak és százak elestéről olvasunk,
nem fut-e végig hátunkon valami hideg
borzongás, mikor az élet jogát hirdelve
haladók köntyözésével telik meg a fülünk,
ettől kábul az agyunk és nem szorul-e
ökölbe a kezünk, mikor emberi jogokról
hallunk, emberszeretetről prédikálunk és
tegyünk-e hozzájuk? Van-e egyen-
lőség, szeretet, egymás vallás erkölcsi ta-

náig éppen úgy, mint a szabad állampol-
gárunk az elérhető jogától kezdve a
tömeg gyilkolás technikailag kitalált
eszközéig, — akárc egy is, a mi szoci-
ális érzésünket ne korbacsolná fel, mikor
egy sornyi tudóstól elolvassuk a hábo-
ruról. És ha már nem tartunk ott, a mikor
Kemenes pápa ismeretes bullájában az
emberek ellátásodását jósolja meg a
háboru borzalmai folytán és ha mindezek-
ben nem is hirdeti az 1907. évi második
béke konferencia határozmányainak, — az
ugynevezett nemzetközi törvényhozásnak
máról holnapra való megvalósulását, szo-
ciális érzésünk önkéntelenül is feltámad
és mint emberek, lélekből és érzésből
megalkottan, aggódalmaskodva, vágyódva
gondolunk a tudománynak a joguralom
területi kiterjesztésével kapcsolatban oly
elvi jogalkotásra, a mely rendszeresen
és nemzetközileg szervezve az alapvetőt,
principális kérdéseket a háboru szociá-
lizmus tekintetében.

Ennek a jognak a szervezése mint
gondolat eddig csak alkalmi természetű
volt. Mint konkrét megállapodások, vagy
mint a háboru eredményét szabályozók
ismeretesebb határozatai. Az 1854. évi
párisi kongresszus a kínai háboru után,
vagy az 1895. évi berlini konferencia
határozatai voltak csupán, a melyek be-
cikkelyezés folytán egyes részeiben szo-
ciális vonatkozásúak voltak. De ezek is
csak azokra nézve bírtak érvénnyel, a
kik annak megalkotásában részt vettek,
vagy abból utólag hozzájárultak és épp
ez okozta, hogy ez a jogalkotás egészen

sporadikus és tegyük hozzá, hogy rend-
szertelen is volt.

Közkívánat pedig ez is, mint annyí-
más. A béke mozgalom a maga tudomá-
nyosszámba menő elvi kijelentéseivel, az
interparlamentáris konferencia ismert ha-
tározmányai, a Nobel-féle béke díj nagy
összegével már nem lelkicsinyelt utópisz-
tikus álmódosások, hanem komoly jelen
ségek a nemzeti közéleti közösségeknek,
az egykor valamikor mindent átható, faji,
vallási és nemzeti határfalakokat ledöntő
szociális törekvésnek. És ha a háboru
tényei maga a hatalmi érdekeknek csak
fegyverrel és így végeredményében erő-
szakkal való kiegyenlítése szomorú vissza-
esések a ideig örágig megakasztói az
előre haladó mozgalomnak, a nagy olasz
jogász: Mancini mondása méltán feliratul
szolgálhat a várva-várt új korszaknak,
mikor azt hirdeti: „haladjon előre a j-g,
hogy vonuljon hatra az erőszak.“

Az új kereseti adó.

IV.

A minimális kereset és nyereség az üzlet
vagy foglalkozás folytatására használt üzlethe-
lyiség (irodahelyiség) bérenek 67—250%-a és az
adókötelek, illetőleg a vele közös háztartásban
élő családja lakásáért járó lakbérnek 2/3—20
szoros összege.

Az üzlet vagy foglalkozás természetéből fo-
lyó nagyobb helyiség szükséglete, valamint az a
körülmény, hogy az üzlet (foglalkozás) természé-
ténél fogva az üzlethehelyiségnek együtt kell len-
nie a lakással, az üzlethehelyiség szakszékének a
kalkulációnál csökkentőleg hat.

Esti órák.

Írta: János Papp.

Az asszony ott ült a kandalló mellett és
el-elnezte az égő, pattogó fahasabokat, a mint
a tűz sziszegve, vörös lánggal körülzúdosta
őket, hogy azután magához ölelje és együtt a-m-
misüljenek meg. A kandalló vörös lángja halvány
fényt vetett igazán éjszinkék pongyolájára, a mely
alól kacéran kandikáltak elő formás-c pókéba b-
jtatott pikókái lábai. Az esti csend álmódosza
ringatta, hangulatokat keltett benne és ezek most
ott motoszkáltak fűrésze fejeiben. Kényelmesen
hatradólt puha karosszékekben s farkasszemmel né-
zett az izzó paraszakkal. Azok felmosolyogtak
hozzá, ránevettek és az asszony beszélni kez-
dett nekik.

— Látjátok, mennyire hasonlít az ember
élete a tettekhez. Egy darabig futunk a boldog-
ság után, izzók-hajtjuk ziháló kebellel, elfullado
lélekzettel és mikor utolérjük, akkor csalódottan
látjuk-be, hogy hidercfényt kergetünk. Pedig a
boldogság ott volt körülöttünk és mi nem ismer-
tük fel, hanem balgán, oktalansul futottunk h-
almok után, hogy a családunk súlyától leros-
kadjunk és megegyen a lelkünk. Nincs igazam?

— Igaza van, — szólalt meg egy erőcs,
csengő férfihang.

Jeszus, Béla, hogy került maga ide?
Maga most kihallgatta az én titkomat. Ez nem
szép m-

— Nem tehetek róla, asszonyom. Mikor be-
léptem, annyira el volt foglalva a gondolataival,
hogy észre sem vett. És azt az ideális, szép be-
szédjét nem akartam megsavarni. Azonban ha
nincs ellenere, folytassuk ezt a témát.

— Nem bánom.
Az asszony visszafut a helyére, elnyújtóz-
kodott a székekben és a feiet nekítámasztotta a
falnak. A frizurája meglazult és két csontbajtú
odahullott a férfi lábai elé. Nem bánta; engedte,
hogy az felvegye és elrejtse a belső zsebébe.

Egy pillanatra csendű állott be, mely, szelid,
álmódosos csöndesség. Csak a falóra méregette
monoton egyhangúsággal a p-reeket a néha egy-
egy fahasab szünt meg sercegyve élni. A férfi
megszólt:

— Ella, maga előbb a tűznek beszélt. Mely,
komoly igazságot és ez őszinte szavak révén egy
pillanatra beengedett látni a lelkébe. Maga nem
boldog . . .

— Nem igaz. Az vagyok.
— Nem hiszem. A boldog emberek nem
tárják fel ennyire őszintén a lelküket. Azok zár-
kóztak, mert a boldog emberek rendszerint ön-
zők is. Nem akarják, hogy valaki osztozzon a
boldogságukban. De maga nem az. A ki így el-
tud merengeni az esti csöndben s a melyik szép
asszony flozofal az eletről, annak valami titkos
banata van.

— Teved. Vagy, legalább reám nem alkalm-
mazható ez az általános feltevés. Mert én boldog,
megelégedett vagyok. A férjem szeret, elhalmoz
mindennel, a legkisebb kívánságomat is teljesíti.

A férfi felkacagott.

— És ez minden?

— Nos, mit kívánhatok még?

— Szegény asszony. Mennyire iparkodik el-
hítni önmagával, hogy boldog. Pedig a lelke
legmélyén ott szunnyad valami titkos vágyódás
az ismeretlen gyönyörök után, a melyek karpó-
tolnak minden szenvedésért, a melyek bearanvo-
zák egyhangú, szürke életét. Hideg nyugalmat
erőszkol az arcára, pedig a lelkében egy izzó
vulkán ég és megreteg a szive, mikor az esti
csöndben, álmódoszik valami nagy, ideális szere-
lemről. És olyankor odatámasztja forró, lázas
kis fejét a hideg ablaktáblához, hogy elcsitítsa s
szive forróságát.

Az asszony felsóhajtott és titkon letű-
egy könyecseppet, a mi odotalakodott a szemé-
szögletébe. Aztán összéb vonta kebelén a kendőt
és csöndesen megszólt.

— Ne beszéljen így, Béla. Lásza, most nyu-
godt, megelegetett vagyok. Emóciók, vágyak
nélkül peregek le a napjaim és nincsenek ál-
matlan éjszakáim. Igaz, egyszer régen, nagyon
régem nekem is voltak álmaim. Én is álmódosztam
valami meszebeli dőlceg, szép lovagról, a ki majd
valóra váltja az álmaimat. És bóbó, ártatlan
leányiszvivel azt hittem, hogy mindez igaz lesz.
Azután a realis élet könyörtelenül lerantott ide
a szürke hétköznapiságba. Egy darabig vissza-
sírтам az álmaimat, sok keserű álmatlan éjszakát
virrasztottam át, sirva hanykoldva a puha pár-
nákon. De aztán beletörődtem sorombá. Az ál-

A lakbér következő fokozatok szerint számitan

a) $2\frac{1}{2}$ —4 szeres összeggel, ha a lakbér 500 K-nál nagyobb.

b) $3\frac{1}{2}$ —5 szeres összeggel, ha a lakbér 1000 K-ig terjed;

c) $2\frac{1}{2}$ —10 szeres összeggel, ha a lakbér 1000 K-n felül 2000 K-ig terjed.

d) 5—17 szeres összeggel, ha a lakbér 2000 K-n felül 8000 K-ig terjed;

e) 7—20 szeres összeggel, ha a lakbér 3000 K-nál nagyobb

Az adóköteles minden kiskorú gyermekeért a lakbérnek $10\frac{1}{2}$ levonandó. Ugyanolyan azonban, hogy ezen levonas egy gyermekre nevez 100 K-nál és valamennyi gyermek után a lakbér 40%-ánál több nem lehet. Az eltekör meghatározásánál az adóév kezdete irányadó. Az után a gyermek után tehát, a ki az adóév folyamán életének 24 ik évét be fogja tölteni, levonásnak még van helye. A kiskorú gyermekek alatt az adókötelesség közös hazatartásban eő gyermekek értendők.

Az üzletre (irodára) eső bérösszegeből ily címen levonásnak helye nincs, mivel a levonást a törvény csak a lakbérre szorítja.

A minimális kereseti nyereség kiszámításánál alapul veendő lakbér összege csökkenőtől hat az a körülmény is, ha a felnek az általa szolgáltatott adatokat, illetőleg a jövedelemadó-jának tárgyalásánál megállapított jövedelemforrások szerint más adóemelt pl. földadó, házadó vagy törekamat- és járulékadó alá eső jövedelmei is vannak, illetőleg szolgálati járandóságot is élvez, melyek őt a nagyobb lakás tartására kötelezik. Ebben az esetben a lakbér nem a teljes (pl. 600 K), hanem az általános kereseti adó alá nem tartozó egyéb jövedelmeknek figyelembevételével lezártított (pl. 600 K-ról 400 K-ra mérsékel) összegében vizsgál, a minimális kereseti nyereség kiszámításának alapjául. Ha a lakbér és az üzleti (iroda-) helyiség bére egymástól nincs elkülönítve és az üzlet helyiség nem nyitott helyiség, akkor a lakbér és az üzlet helyiségbére elkülönítése céljából a teljes bérösszeg a lakrészek és az üzlet helyiségek száma szerint aránylagosan megosztandó; ellenben ha az üzlet helyiség nyitott helyiség, a megosztás becsülése útján fogatosítandó.

Társas vállalatoknál minden egyes üzlet-társ lakbère számításba veendő.

A kiszámításánál azonban az egyes üzlet-társak lakbère nem adhatók össze, vagyis a minimális kereseti nyereséget nem a társak összevont lakbère alapján, hanem minden egyes üzlet-társ külön-külön lakásbére szerint kell számítani.

Az adókövető bizottságok tartoznak tárgyalásai sorrendjét legalább nyolc nappal megelőzően akképen közhírré tétetni, hogy az egyes adózók ebből megállapíthassák, mely napon tárgyalják az adójukat. Ha a bizottság valamely ügyben új tárgyalást rendel el, erre az adóztó mindíg külön meg kell hívni. Ugyanez az eljárás követendő, ha a fél nincs jelen és a kincstár képviselője a már közszemlére kitett javas-

lattól eltérően magasabb adóösszeg megállapítását kéri.

Az adókövető bizottság köteles a tárgyaláson önként megjelent adóztót a jövedelem-becsülésre kiható nyomós adatok és körülmények felől ki-kerdezni, az adókiezámítási javaslatot és megokolását vele közölni, észrevételeit, kifogásait meg-hallgatni. A bizottságnak jogában áll továbbá:

1. A tárgyalásról elmaradt adókötelet felvilágosítás adása végett szükség esetén beidézni sőt azokban az esetekben.

a) ha az adókiezámítási javaslat felemelése céloztatik az új adóalanynak közlése mellett.

(Folyt. köv.)

Elhagyott gyermekek.

Az elhagyott gyermekek sorsát a legújabb időkig a filantropia kereteiben próbálták elintézni. Jótékonyssággal, adományokkal és hasonló áldozatokkal gondolták kegyes cselekedetük lerovását.

Az eredmény megmutatta ennek a felfogásnak a helytelensége minden vonalon. Ma már oly értelemben gondolkozunk, hogy nem alamizsnát kell nyújtani, hanem existenciát és intézményekkel próbálták ezt a felfogást praktikus érveken keresztül. Minthogy a mi szerény viszonyaink mellett nem volt lehetséges kizárólag az árvák gyámolítására szolgáló intézményeket teremteni az ország minden részében, nagyon helyesen oldották meg a kérdést akkép, hogy nem speciális intézményeinek keretében szorított helyet a szociálpolitika eme gondolatának, hanem az eleven életnek máris jól funkcionáló szerveinek keretében juttatják őket existenciához, a mi bizonyára életrevalóbb dolog, mint a praktikus élettől távolálló kísérletezésre pazarolni a pénzt.

Ugyszólván minden állami vállalat kebelében el lehetne helyezni megfelelő árvaanyagot, ez idő szerint azonban még csak egyes ilyen intézmények állanak az árvaszékek rendelkezésére. Hogy ezeket mennyire használják ki, ép ez mutatja azután az egyes árvaszékek politikájának helyességét, életrevalóságát.

Kolozs-vármegye árvaszéke az elhagyott gyermekek foglalkoztatására a kolozsvári m. kir. állami gyermekmenhely igazgatófőorvosához a következő átiratot intézte:

Az országos selyemtenyészési miniszteri meghatalmazott. *Beszerdjé* Pál ur ó nagyméltóságának, a f. évi október 11-én 13 320. sz. a kelt átiratához csatolt kimutatásból sajnálattal állapította meg árvaszékünk azon körülményt, hogy a tolnai és győri selyemfonás mellett létesített munkaszöthonban a vármegyének illetékessége

elá tartozó elhagyott gyermekek közül egy sincsen elhelyezve.

Szükségtelennek tartjuk hangsúlyozni ezen intézményeknek ugy szociális, mint magyar nemzeti szempontokból való hasznos és áldasos voltát: csak tisztán- arra kívánjuk ismételtlen is felkérni az igazgató-főorvos ur meleg figyelmét, hogy ezen munkaszöthonok a gyermekvédelem céljait is szolgálják és közreműködnek arra is, hogy az ott elhelyezett gyermekek a haza hasznos és munkás polgáiraivá váljanak és korán a munkához szoktatva s a kereseményeik után jelentékeny tőke is megtakaríva: az élet küzdelmeiben eredményesen megállhassák helyüket.

Mind olyan celok és feladatok ezek, melyeknek előmozdítását az 1877. évi XX. t. c. 23. szakasza a gyámhatóságoknak szoros kötelességévé is teszi. Ezen törvényes rendelkezés következtében ismételtlen is felkérjük az igazgató-főorvos urat, hogy ismert meleg ügyszeretetéből kifolyólag és a gyermekvédelmi létszám bővítése terén tapasztalt eredményes működését elismerve, a saját hatáskörében intézkedni sziveskedjék az iránt, hogy ezen, állami ellenőrzés alatt álló, munkaszöthonok nagy előnyeiben a varmegyének illetékessége alá tartozó elhagyott gyermekek is reszesülhessenek.

Örömmel látjuk, hogy a kolozsvármegyei árvaszék bele tud helyezkedni a modern szociálpolitika kereteibe és he yeuvalónak találók, ha agilitásának ténye kétféle példaként állana a többi vármegye árvaszéke előtt is,

Borszéki
GYÖGYÜDÍTŐVIZ

A SZENSAVAS ASVANYVIZEK
KIRÁLYA!

Főraktár Csalldömökön: **Gayer Gyulánál**

Nyomdai munkákat izléses kivitelben szállít
„VÖRÖSMARTY” könyvnyomda
Devecser.

Köhhögés, rekedtség és hurut
ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefü cukorkáit!

Vásárlásánál azonban vigázzunk és határozottan Réthy-félet kérjünk, mivel sok hasonlatlan utánzata van.

Az eredetinek minden darabján rajta van a **RETHY** bélyeg

1 doboz ár 60 fillér. Nagy doboz 1 korona.

Mindenütt kapható.

Csak Réthy-félet fogadjanak el!

maimat el kellett felejteni és én el tudtam felejteni.

— Nem igaz. Nem felejtette el. És nem is tudja elfelejteni soha! Azok az álmok, azok a vagyak visszajárnak kísérteni és én tudom, hogy a maga lelkében még mindig ott szunnyad az a féltve őrzött, titkos érzés, a mely elrabolja az éjszakáit és belopja lelkébe a fájdalom őrle fertégét. Ella, maga elorvad, kieg a lelke ebben a hideg, egyhangú miliónben. Magának napfeny, szeretet kell... A maga szíve nagy, mely, hatalmas szenvedélyekré van alkotva s a legnagyobb lelki izgalmak acélozzák meg a maga akaraterejét. Magának szeretni kell. Szenvedélyes, lángoló szerelemmel, a mely nem ismer akadályokat. A maga „piros ajka” titkosan-megremeg az el nem csattant csokrok kéjes gyönyörtől és mohón keresik a forró, lázas férfajakat, a melyeknek perzselő tüze eloltja azt a kínzó szomjút. Maga szerelemre van teremtve; Ella. Két kézzel kell szórnia a virágokat, a mit az élet ölébe rakott. Hiszen az élet csak addig drága, a míg pazaroljuk; és önnök van bőven pazarolni valója. A fiatalaság az élet, a mi azon túl van, számság. Szakítsa le minden órájának a maga illatos, fehér virágát...

Az asszony csöndben, áhitattal hallgatta a férfi beszédét. Fehér arcán piros lázröszk gyúltak s nagy, bárszónyos szemek szokatlan fényben csillogtak. Fülei sugva nyeltek a sáttai szavakat s szíve megrezketett valami titkos, ismeretlen érzelemtől. Azután egyszerre elkomorodott, köny-

nyek gyűlték a szemébe s eltakarta arcát csipkés szegélyű zsebkendőjébe.

A férfi szótlanul nézte a lelkében végbemenő tusát. Csönd volt körülöttük és ez a csendesség tele volt misztikus, kísértő alakokkal, a melyek körülölelték őket, mint a multnak szárnyaszegett, meddő álmait. Nagyokára megazólt az asszony csöndes, fátyolozott hangja, mintha a sírás fogtatná.

— Béla, minek jött maga ide? Miért nem hagy engem elveszni ebben a szomorú környezetben? Mikor én már eltemettem az álmaimat, hogy soha többé életre ne keljenek. Gyönyörködni akart egy szerencsétlen asszony szenvedésében? Nos, megteheti. Igaza van, nem vagyok boldog. De erről nem tud a világ. Emelt fővel, mosolyogva járok az emberek között; nem kell azt másnak tudni, hogy belülről vérzik a szív és fáj valami, mig az arc mosolyos.

— Ella, bocsásson meg...

— És ön idejön és életre kelti az én halott álmaimat. Most mi haszna van abból, ha tudja, hogy egy szomorú asszony sírní fog ezen az éjszakán, keserű, fájdalmas zokogással a szűz mosolyogva hordozza tovább az élet keresését, a mig le nem roskad általa...

És a szép asszony odaborult a keretvetro és szomorú, fájdalmas zokogással sírta az álmaikat, a melyek az est csöndben eljöttek hozzá kísérteni...

H I R E K

— **Takács György** f. Ismét egyévi kevesebb a mai egoizmus idejében az önzetlen, jószerű s talpig becsültes emberek száma. Kedd virradtjára, anélkül, hogy észilhetek volna rá, hirtelen halt meg **Takács György** tekintélyes lisztkereskedő. Jóképességéről, vas szorgalmáról általában ismert volt. Különösen a celldömölki kath. legényegyesület közönsége sokat, megalakulása óta (1908.) alelnöke volt s miben csak kellett, ugy anyagilag, mint erkölcsileg mindig talpon állott az egyesület érdekében. Az igazi karaktert tehát nincs többé; itt hagyta szokgo özvegyét,

legényegyesületet, a melynek valódi atya volt, a számos jóbarátot, tisztelőt és a szegények seregét. Temetése szerdán délután volt roppant nagy néptömeg részvételével, melyen a legényegyesület bucsuztatta a pártatlan szívjóságú alelnököt. Hataláról a következő gyászjelentés adatként ki: Öv. Takács Györgyné szül. Sándor Zsófia és nevelt leánya Takács Mariánka, valamint az összes rokonság nevében, fájdalomtól megtört szívvel jelen ki a felejtethetlen férj Takács György a celldömölki róm. kath. Legényegyesület volt alelnöke életének 63. évében, a helvetti szentségek átjatos felvétele után, f. hó 10-én reggel fél 4 órakor rövid szenvedés után történt gyászosan elhunyt. A boldogult hült teteme folyó hó 11-én d. u. fél 4 órakor fog a celldömölki sírkertben, a családi sírboltba örök nyugalomra tételni. Az engesztelő szentmiseáldozat a celldömölki templomban f. hó 12-én reggel 8-kor fog az Urnak bemutatatni. Celledömölki, 1912. december 10. Áldás és béke lengjen hamvai felett.

— **A bajor trónörökös Sárvarot.** Lajos bajor kir. herceg hetfőn délután utazott Celledömölkön keresztül sárvári várkastélyába, hol — mint tervezve van — mintegy két hetet fog tartani, mely idő alatt több nagyböszöbaban vadászhat lesz. A kir. trónörökös három udvari ebédet is ad, melyek a vármegye notabilitásai hivatalosak. — A vármegye kedves hercegeinek, a bajor trón varomanyosának utazása a mai felforduló világban talán mégis valami biztatót jelent.

— **Egyházmegyei hír.** A szombathelyi megyéspüspök **Tóth György** nagysítkéi s-tekézt betegségére való tekintettel két hónapra szabadságot; helyére ideiglenesen **Csoknays Ernő** vasszentmihályi segédlelkész kerül.

— **Vörösmarty-Egyesületi Celledömölki.** Dukai **Takács Márton** főszolgabíró a mai napra, vagyis dec. 15-ike d. u. 2 órára a városban érkezéset hívott össze, hogy az országos röskeresz Egyesület celldömölki fiókja megalakítható legyen. Az ország minden kisebb-nagyobb városában most folynak az alakulások és, ha tekintetbe vesszük, hogy mily nemes és hasznos célja van, csak örülni lehet, hogy nálunk is megalakul.

— **Halálhír.** **Brunner Ferenc** celldömölki tekintélyes ügyvédet nagy csapás érte édesanyjának: özv. **Brunner Alajosné**knak, szül. **Wesely Mária**knak hirtelen történt elhunytával. Temetése szerdán délután, nagyszámú közönség részvételével történt. Haláláról a következő gyászjelentés szól: **Brunner Ferenc** dr. és neje **Remete Irén**, gyermekeik **Feri**, **Aurél** és **Marianne** ugy a maguk, valamint az összes rokonság nevében fájdalomtól szívvvel tudatják, hogy a legjobb anya, nagyanya, illetve rokon, özv. **Brunner Alajosné** szül. **Wesely Mária** Celledömölkin, 1912. évi december hó 9-én d. n. 2 órakor életének 75-ik évében hirtelen történt gyászosan elhunyt. A boldogult hült teteme f. évi december hó 11-én d. u. 8-kor fog Celledömölkön a róm. kath. egyház szertartásai szerint a családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise áldozat f. évi december hó 12-én reggel 8-kor fog a Mindenhatóknak bemutatatni. Celledömölki, 1912. évi december hó 9-én. Áldás és béke lengjen drága porai felett!

— **Elhalasztott műkedvelő-előadás.** A celldömölki kath. legényegyesület a farsangon tartani szándékolt műkedvelői előadását szeretve tisztelt alelnökének halála felett érzett szomorúságának, hogy kitérőleg is tanjelét adja, a huavét utáni időre halasztotta el.

— **Uj vasai a vármegyében.** A körmendek egy nagyon életrevaló vasuterrven török fejűket. Arról van szó, hogy Kürmentet Sárvárral kellene összekötni egy vicinális vonattal, a terv szerint a vonal Molnári községen át kötné össze a két haladó várost. A munkálatok serényen folynak, sőt a vonat-felmérését is megkezdték.

— **A celldömölki vonatkísérő személyzet** folyó hó 1-én gyűlést tartott, melyen a vonatkísérők szakcsoportját alakították meg a Vasutas Szövetség keretén belül. Megválasztották elnökké **Permai Ignác** főkalauzt, titkárrá **Marosi József** kalauzt.

— **Tíz. Mult szombat, dec. 7-én, Pap Áron** földmies udvarán felhalmozott takarmány tüzet fogott és gyorsan terjedni kezdett. Az éber lakosság és tűzoltóság azonban idejekorán lokalizálta a veszedelmet. Az elégett takarmány biztosítva nem volt.

— **Diszpólgár.** Szombathely város képviselő testül te **Székely Ferenc** szombathelyi

művészies kiviteλλ diazpo'gári oklevelet december 18-án, szerdán délnél 12 órakor fogja egy monstre küldöttség átadni Budapesten Székely **Ferenc** dr.-nak. A küldöttséget **Brenner Tóbiás** polgármester vezeti.

— **Az idők jele.** Megdöbbentő eset történt Szombathelyen a napokban a lovasságiaktanyában, hol jelenleg az uhlánusok tartózkodnak. A gyakorlatra bevonult uhlánusok egyik este nagy cécót csaptak a kaszárnya kantinjában s a mikor már tisztességesen gözögött a fejük, lelkesedve, szinte nekibevülve kezdék kiabálni: **Le Ausztria-Magyarországgal! Eljén Szerbia!** A parancsnokság valahogy tudomást szerzett az esetről s **Losert** ezredes, a kik állítólag nagyon felbőszített a katonák tiltatása, rögtön intézkedett, a tiltatókat börtönbe vetette s szigorú büntető eljárást indított ellenük. — Itt ismét csak bebi zonyosodik: adj a tótnak szállást, kiver a hazadából.

— **Esküvé.** Néhai **Jakab** Bodog volt celldömölki főszolgabíró leányát, **Micit**, e hó 17-én, kedden délnél felegy órakor vezeti oltárhoz a szombathelyi róm. kath. plébánia templomban **Csikor Elemer** szombathelyi zeneintézeti igazgató

— **Iskolalátogatási intézmény.** A közoktatásiügyi miniszter a tanfelügyelet intenzívebbé tétele érdekében a kir. tanfelügyelőhöz rendeltetést intézt, melyben felszólítja, hogy az iskolalátogatási intézményt megvalósítja s ilyen iskolalátogató kinevezése érdekében tegyen előterjesztést.

— **Alapszabály jóváhagyása.** A helyügyminiszter a vármegyei tanitók othonának alapszabályait kisebb módosításokkal jóváhagyta.

— **Az a bor.** Nem Gárdonyi Geza „A bor” című színművéről van szó, hanem arról az italtól, melynek „bor” a neve. Az hírlík ugyanis, hogy több helybeli vendégos a tavalyi bor árát 1 koronáról 1 20 koronára, az új borét pedig 88 fillérről 1 koronára emelte fel. Elismertjük, hogy a eselőtt 8—10 évi araknál jóval drága ban kell nekik megvenni a bort; de ugy gondoljuk, hogy kicsit túlmagassak az arak. Pedig hat nem muszáj ám bort inni, vagy ha tetszik, ugy is mondhatjuk: nem muszáj ám vendéglő bort inni! Hisz ha 80 fillérről veszi a maganember a bor, jeterjét termelőtől, (azért pedig ugyan jó bor kapható ám!) a fogyasztási adóval, szállítással együtt sem kerül 1 koronába. Elmékedjünk a dolgotról, de komolyan.

— **Megölte a pálinka.** **Németh József** (Cindi) nagyon szerette a pálinkát, kedden estére kelve ismét erősen leitta magát, lefeküdt az istállóban és szívszélhűdés következtében hirtelen meghalt.

— **Tolvaj cigány.** Keled községben a pokban felnyitottak **Grünfeld** Sándornak tyukókját, honnan 10 drb. orpingon-tyuknak nyomozást. Azonban a jánosházai csendőrségnek hamarosan sikerült elcsipni a tottest **Kolompár** Lajos henyei cigány személyében, kinél a kunyhóban teknő ala rejtte több tyukot is találtak. A tolvaj cigányt természetesen letartóztatták.

— **Csodaszülött.** Kissárosszék községben, ugy látszik, egyik csoda a másikát éri a születésekben. Nemrégiben egy állatfejű torzszülött született a községben, nemsokára rá meg egy sziami ikerpár. A napokban pedig egy szinte hihetetlen formájú gyermek született **Gráf** Ferenc házában. A felső test teljesen normális volt, az alsó test azonban megduplázódott: két jobb- és két bállábal. A szerencsetlen cseppszeg mindössze 3/4 óráig élt. Az ilyen esetek után persze nem csoda, ha az öreg táltos-asszonyok rémeket latnak és a különféle jóslások között a világ végét jelzik.

— **Csöngőn — pezsgóvár.** Vasvármegyében, a celldömölki járásban található nemes Csöngő község, melynek, ugy látszik, értelmes vendéglőse van **Mészáros József** személyében. Ugyanis kérényt adott be a celldömölki szolgabírói hiva-

talba, mint elsőfoku iparhatósághoz, hogy ipar engedélyt nyerjen **pezsgóvár** gyártására. A szolgabírói hivatal véleményesét véget az iparfelügyelőhöz tette át. Nagyon valószínű, hogy a kervény kedvező elintézését nyer. — Nohát; n kell busolni! Talán a bor-árak emelkedésével olcsóbb pezsgóhöz is lehet jutni.

— **Üzletátvétel.** Néhai **Takács György** helybeli lisztkereskedéset özvegye tovább fogja folytatni s így egyesek ama híresztelése, mintha a halálával az üzlet megszűnnék, nem felel meg a valóságnak.

— **Hómagyarosítás.** **Kösz** József celldömölki illetőségű vasuti kalauz családi nevet **Koványi-ra** magyarosította

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak kik felejtethetlen férjén, illetve nevelő atyám elhunytá alkalmával a ravatalra közszert helyezni, vagy szíves részvétlükre mérhetetlen fájdalomukat bármí módon enyhíteni kegyesek voltak, különösen a celldömölki kath. legényegyesületnek is, hogy a ravatalra közszert helyezett s a temetésben zászló alatt testületileg részt vett, leghálásabb köszönetét nyilvánítja özv. **Takács György**-ne es nevelt leánya **Takács Mariánka**.

— **Karácsony előtti vasárnapi munkaszünet.** Az 1908 ban kiadott 67.456 számú kereskedelmi miniszteri rendelet szerint Budapesten a karácsonyt megelőző vasárnapon az összes üzletek nyitva tarthatók és az elárusítás, valamint a házhoz szállítás az egész napon át meg van engedve. Ezt elővárosra neve s emittett rendelet egyszer s mindenkorra kimondotta. A vidék részere azonban az annagol intézkedést évről-évre külön kell valósággal kikunyorolni a kereskedelmi miniszternél. Ha jó kedvébe találja a kérés, teljesíti, ha nem, nem. Két év előtt párdal megtagadta. De ha a miniszterum enged is, a kereskedők kívánásának rendszerint olyan elkésetlen intézkedik, hogy a f-ügyelő közigazgatási hatóságok nagy része a történet rendelkezés felől nincs is kellően informálva, s miből kifolyólag azután a ötétségek es a kereskedők között gyakori kollíziók támadnak.

Nagyon ideje lenne már, hogy ennek a mindenképpen megokoltalan és a kereskedőkre nézve határozottan lealzó, évente ismétlődő komediának vége szakadjon. Ugy Ausztriában, mint Németországban állandóan kivételes rendelkezések vannak érvényben a karácsony előtti vasárnapi munkaszünet tekintetében. A magyar kereskedőt ellenben arra kényseríti, hogy ezt mint külön gráciát könyörögje ki évről-évre annál a hivatalnál, a mely neve szerint a kereskedelem érdekeit gondozza.

— **Tilos a kivándorlás.** A hivatalos „Budapesti Közlöny” keddi számában a miniszterelnöknek az alábbi két rendeletét közli:

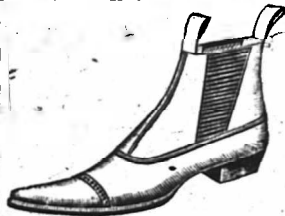
I.
A m. kir. miniszterium a fegyveres erő kötelekbe tartozó egynék részére — az 1903: VI- t-c. §-ában nyert felhatalmazás értelmében — utelvelet kiadását ideiglenesen egyáltalánan beszünteti. Ezen rendelet közzététele napján lép életbe.

II.
A m. kir. miniszterium a védkötelesek gyobbarányu kivándorlása folytán az 1909: II-t-c. 2. §. b) pontjában első bekezdésében jelölt védköteles férfiaszemélyek kivándorlását az ugyanaz a törvényszakasz b) pontjának harmadik bekezdésében nyert felhatalmazás értelmében — egy évre általában megtiltja. Ezen rendelet közzététele napján lép életbe.

— **Uj számszék.** Karácsonyra új bankjegyekhez lesz szerencsénk. Az Osztrák-Magyar Bank új szákoronásokat hoz forgalomba, a melyek a mostaniakhoz teljesen hasonló szöveggel készülnek, rajtuk és színük azonban más lesz, mint a bankhos köselállók állítják, praktikusabb és nehezebben utánozható. Hír szerint december 23-án már nemcsak a főintézeteknél, de a bank összes fiókpenztárainál kaphatók lesznek az újonddult bankók. Persze nem ingyen. Es es a legnagyobb szépséghibájuk az új bankjegyeknek.

— **Magyar társítások.** A Duna-Dráva szögében állt két óriási fekete nyárfa. Talán a Dunán felfelé haladó török hadak is megpihentek alattuk. Az egyik most kidőlt, átmérője 290 cm, magassága 41 m, köbértartalma 96 m³. A megmaradt párja meilmagasságban 360 cm, átmérője 181 gy köbértartalma 100 m³ felett van. Ugyanott van egy tölgyfa, melynek átmérője 207 cm, magassága 40 méter.

Ugy az ellenzék,
mint a munkapárt
meggyeznek abban, hogy egyedül
GOTTLIEB IZIDOR
„Turul” cipőraktárában
szerezheti be mindenki a legjobb és leg
divatosabb cipőpajdonosságokat

CZELLDÖMÖLK

Sági-utca

11232/1912. számhoz.

Helypénzszedési jog haszonbérleti szerződés

A veszprémmegyei Somlóvásár községben gyakorolható és a somlóvásárhelyi magyar vallásalapítványi uradalmat megillető országos vásárhelypénzszedési jog 1913. évi január hó 1-től kezdődő 6 évi időtartamra leendő haszonbérbeadása iránt a somlóvásárhelyi kir. közalap-erdő gondnokság hivatalos helyiségében 1912. évi december hó 20-án d. e. 10 órákor zártajánlatu versenytárgyalással kapcsolatos zóbeli nyilvános árverés fog tartatni.

Az 1—1 koronás bélyeggel ellátott, két tanu előttemezésével aláírt, az alább jelzett bánatpénzzel ellátott és kellően lepecsételt írásbeli zártajánlatok a fentnevezett erdőgondnokságnál legkésőbb 1912. évi december hó 20-án délelőtt 9 óráig benyújtandók. A borítékra jelendő: „Ajánlat a somlóvásárhelyi helypénzszedési jog bérletére”. Az ajánlatokban a beígért évi haszonbér számokkal és betűkkel kiirandó.

Az írásbeli zártajánlatokhoz 100 K bánatpénz csatolandó és ugyanannyi teendő le a szóbeli árverelők által is az árverés kezdete előtt.

Előbb a szóbeli árverés tartatik meg és ennek befejezte után bontatnak fel a beérkezett írásbeli zártajánlatok.

A részletes versenytárgyalási és haszonbérleti feltételek a somlóvásárhelyi kir. közalap-erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt betekintheők.

Budapest, 1912. december havában.

A vallás és közokt. m. kir. miniszterium.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Ertesítés.

Alulírott közhírré teszem, miszerint Czellődömölkön a Papai-utcában levő saját házámban

zálogintézetemet

— a hol előnyös feltételek mellett 3 hónapig kisebb-nagyobb kölcsönöket folyósítok — megnyitottam.

Tisztelettel

Pálovits József

A jelenkor legjobb tetőfedő anyaga az

ASBEST-PALA.

Elpusztíthatatlan, soha javítást nem igényel. Tűzmentes, fagymentes, vízhatlan és viharálló.

Alatta a padlás télen nem hideg, nyáron viszont nem meleg KÖNNYŰ, mert a befedett terület négyzetméterenkint 10 kilogram — holott a hornyolt cserépből négyzetmétere 40 kg., közönséges cserépből 65 kg., így **négyzetméterenkint a legkönnyebb tető és a leggyöngébb fal is alkalmas.**

Legmesszebbmenő jótállás!

Felvilágosítást, árjegyzéket és mintát kívánatra ingyen küldünk.

Magyar Asbest Palagyár R.-T. ✱ Jánosháza.
Iroda: Zollner Bélánál Jánosháza

PALMA

valódi

KAUCSUK-CIPÓSAROK DOBOZA, MINŐSÉGE: ARANY

Millió

hiteles bizonyítvány privátok és orvosoktól a

K A I S E R-

főle mellkaramolláról, mely

Köhöges

rekedtség katarans és nyálkásodás ellen a legbiztosabb és a legjobban ható gyógyszer.

Kapható:

Veszpremben: Incse Kalmán, Devecserben: Balogh Mihály, Czellődömölkön: Bisiczky Ödön gyógyszerárában.

Gümmölkör (üdő)

köhöges, számarköhöges, influenza és a légzőszervek bajainál az orvosi kar kiváló eredménnyel alkalmazza a

SIROLIN „Roche”-t.

SIROLIN „Roche”-t kellemes íze és kiváló hatása folytán szívesen veszik. Az összes gyógyszerárakban érdekl. SIROLIN „Roche”-t ostromalást kérjünk és határozottan utasítsunk vissza minden pótkéntmenvt.

Sirolin iradalmat 50 példányra ingyen és berrmentve küld F. Hoffmann-La Roche & Co., — Basel (Schweiz) Grenzba Baden.)